

Suomen valjakkoajon B-maajoukkuetta on jo monen vuoden ajan valmentanut Andreas Hesse. Andreas on alun perin saksalainen, mutta hän on jo parikymmentä vuotta asunut Ruotsissa. Hesse valmentaa suomalaisten lisäksi Tanskan yksivaljakoiden maajoukkuetta ja lisäksi hänen oppilainaan on suuri määrä eri lajien ratsastajia.

TEKSTI JA KUVAT: JUTTA KOIVULA

Andreas Hesselä kaikki lajit hallussa

Valjakkovalmentaja taitaa myös ratsastuksen

Hesse on käynyt Saksassa vaativan ratsuttajakoulutuksen ja kilpaillut sekä koulu-, este- että kenttäratsastuksessa. Valjakkoajosta hän kiinnostui vasta Ruotsiin muutettuaan, mutta on perehtynyt tähänkin lajiin tapansa mukaan todella syvällisesti.

Andreksen entinen avovaimo Carina Ekenberg on erittäin menestynyt valjakkoajaja, jonka menestyksen takaa löytyy tietenkin taitava valmennustyö. Andreas on kiertänyt kansainvälisiä kilpailuja pitkään ja siellä tutustunut suomalaisiin.

Alun perin yhteys Suomeen syntyi Ben Simonsénin kautta.

- Ben oli ajamassa Åsbon kilpailuissa ja hänellä oli silloin tosi hankala hevonen. Hänellä meni koulukoe koko lailla pieleen, ja minusta tuntui, että voisin auttaa häntä. Siitä sitten lähti meidän yhteis-

työmme alkuun.

- Jonkin ajan kuluttua kävin Savijärvellä pitämässä valmennuksia ja siitä sitten joku keksi minut liiton valmentajaksi, Andreas muistelee. Hän on käynyt Suomessa nyt hyvinkin kymmenen vuoden ajan säännöllisesti. Valjakkoajajien

Andreas Hessellä on tallissaan Åstorpin lähellä kaksi hackneyhevosta, joilla on ajettu parivaljakkoa ja tandemia. Molemmat ovat myös hyvin toimivia ratsuja.

lisäksi hänen valmennuksessaan käy myös joitakin ratsastajia.

Tehokasta ja sitkeää

Andreksen valmennustyö on sitkeää ja vaativaa.

- Olen sanonutkin oppilailleni,

että kannattaa huolestua siinä vaiheessa jos puhetta ei enää kuulu, hän nauraa.

- Haluan paneutua hommaan koko sielullani ja välitän oikeasti siitä, että oppilaani edistyvät. Minulle ei sopisi lainkaan se, että istuisin vilttiin kääriytyneenä maanesin nurkassa.

Andreas on aina valmis nousemaan itse kärryille tai hevosen selkään ja näyttämään, miten haluaa asiat tehtävän, jos oppilas ei muuten ymmärrä.

- Minun mielestäni valmentajan tulee pystyä tähän. Se tuo hänelle uskottavuutta että voi aina näyttää mallia.

Kun Andreas valmentaa valjakkoita, se on aina yksityisopetusta.

- Jo pelkästään kärryjen kolina estää valmentamasta useaa valjakkoa kerrallaan. Leireillä teemme niin, että silloin kun yksi valjakko treenaa, seuraava on jo verryttelemässä. Aikaa ei kulu ihan mahdottomasti tällä tavalla.

- Minulla on valmennettavana B-rengas, jossa on suhteellisen kokemattomia kuskeja. Senkin vuoksi on perusteltua valmentaa heitä hyvin yksilöllisesti ja tarkasti. Sitten kun he saavat enemmän kokemusta ja menestystä, he siirtyvät A-renkaaseen.

- B-renkaassa on hyvin vaihtelevaa joukkoa, on poneja ja hevosia, yksivaljakkoita ja parivaljakkoita. Valmentajalle ei tule aika pitkäksi, Andreas kuvailee.

Valjakkohevostakin ratsastetaan

Andreksen mukaan ratsastuskokemus on hyvä pohja valjakko-kuskille.

- On hyvä jos pystyy valmentamaan hevostaan myös ratsastamalla. Usein pyydänkin, että kuskit ottaisivat myös satulat mukaan valmennusleirille.

- Minusta olisi hyvä, jos valjakkoajon alkeita voisi opetella ratsastuskouluissa aivan kuten ratsastustakin. Nykyisinhän moni valjakkoajosta kiinnostunut joutuu aloittamaan sillä, että opettaa oman hevonsensa ajolle. Kuvitelkaa vastaava tilanne ratsastukseen – alkeiskursilaiset opettamassa kouluttamattomia hevosia...

Ei muuteta lajeja

Andreas on tietysti mielissään siitä, että ratsastus ja valjakkoajo kiinnostavat yhä useampia. Hän näkee asiassa kuitenkin huonojakin puolia.

Saksalainen ratsuttajakoulutus on antanut Andrekselle punaisen langan kaikkeen toimintaan hevosten kanssa.

- En ymmärrä ollenkaan sitä, että lajeja on lähdetty muuttamaan niin paljon viihteen suuntaan. Tarvitseeko meidän houkutella isoja yleisömassoja, jos ihmisiä ei kiinnostata opetella lajia ja hevosia?

- Esimerkiksi kür-villitys on mielestäni tuonut mukanaan paljon huonoa. Nykyisin halutaan, että kouluratsastuskilpailut ovat jonkinlainen show. Muistan, kun pikukupoikana matkustin Wiesbadenin helluntaikilpailuihin katsomaan grand prix –kouluratsastusta. Silloin katsomossa istuttiin hii-renhiljaisina ja jos erehtyi kommentoimaan ääneen, sai varmasti kuulla asiasta. Silloin tosiaan katsojat keskittyivät katsomaan suorituksia, nyt kaikki musiikki ja markkinahulina tuntuu tärkeämmältä kuin itse asia. En ole ollenkaan vakuuttunut siitä, että viihteen korostaminen on pitkällä aikavälillä lajille hyvä asia.

Pohjoismaista ylivoimaa

Yksivaljakkoissa Ruotsi ja Suomi ovat hallinneet kilpailua MM-tasolla alusta asti. Ensimmäinen maailmanmestari lajissa on meidän Arja Mikkosemme, Ruotsi on puolestaan voittanut aina joukkuekilpailut.

- Tämä johtuu pitkälti siitä, että Keski-Euroopassa ei ole vanhaa kulttuuria yksivaljakkoissa. Siellä kun puhutaan valjakkoajosta, tarkoitetaan pari- tai nelivaljakkoita. Mutta kyllä nekin maat tulevat vahvasti perässä, meillä on tekemistä että pystymme säilyttämään asemamme. Tämän vuoden MM-kilpailuihin odotan hyviä joukkueita mm. Ranskasta ja USA:sta.

Andreas on miettinyt paljon sitä, miten edustusjoukkueet tulisi valita.

- Jos on kovin monia pyrkijöitä, usein tilanne ei ole paras mahdollinen. Silloin joudutaan karsimaan paikoista eikä viimeistely tärkeimpään kilpailuun suju useinkaan niin kuin pitäisi. Joskus joku hevonen kaipaisi lepoa juuri silloin kun liitto on laittanut ohjelmaan näyttökilpailut. Jos liiton johto ei luota valmennusjohtoon, ollaan pahassa tilanteessa.

- Joukkueiden valinta ei saisi olla pelkkää matematiikkaa. Tai jos se menee pelkäksi matematiikaksi, ei välttämättä saada parasta mahdollista joukkuetta mukaan, hän muistuttaa. ♦